

HUMAKO:n paikallispoliittinen linjapaperi 2025-2028

Sisällysluettelo:

1. Johdanto	2
2. Asuminen	2
3. Yhdenvertaisuus ja hyvinvointi	3
4. Liikenne	3
5. Palvelut	4
6. Osallisuus ja kestävä kehitys	4

1. Johdanto

Opiskelijakunta HUMAKOn paikallispoliittinen linjapaperi linjaa HUMAKOn yleisiä kantoja kunta- ja aluepolitiikkaan. HUMAKOn tarkemmat, kunta- ja aluekohtaiset kannat ovat kirjattuna kampuspaikkakuntien kunta- ja alueohjelmiin, joiden päivittämisessä HUMAKO on ollut mukana. Tämän linjapaperin linjauksia voidaan soveltaa myös kunta- ja hyvinvointialuevaikuttamisessa niissä kunnissa ja hyvinvointialueilla, joilla ei ole Humanistisen ammattikorkeakoulun kampusta.

HUMAKO haluaa olla kehittämässä Suomen kuntia ja hyvinvointialueita sekä tuomassa opiskelijoiden näkökulmaa paikallispolitiikkaan. Humanistinen ammattikorkeakoulu on verkostokorkeakoulu, joten Humakin opiskelijoita asuu ympäri Suomea. HUMAKO haluaa tällä linjapaperilla ottaa askeleen eteenpäin myös niiden opiskelijoiden paikallisessa edunvalvonnassa, jotka eivät asu Humakin kampuspaikkakunnilla. Paikallispoliittinen linjapaperi koostuu viidestä isommasta aihealueesta, jotka ovat asuminen, yhdenvertaisuus ja hyvinvointi, liikenne, palvelut sekä osallisuus ja kestävä kehitys.

Linjapaperin laadinnasta on vastannut HUMAKOn vuoden 2024 hallituksen edunvalvontatiimi. Kampuspaikkakuntien kunta- ja alueohjelmien päivittämisten koordinoimisesta on vastannut HUMAKOn vuoden 2024 edunvalvontatiimi, ja itse päivittämisestä ovat vastanneet eri ohjelmien päivittämiseen erikseen nimetyt henkilöt. Paikallispoliittisen linjapaperin ajantasaisuudesta huolehtivat opiskelijakunnan edunvalvonnasta vastaavat luottamustoimijat.

HUMAKOn paikallispoliittinen linjapaperi on hyväksytty edustajiston kokouksessa 28.8.2024. Se on voimassa 31.12.2028 asti. Linjapaperia voidaan päivittää tarvittaessa.

2. Asuminen

Opiskelijat ovat moninainen ryhmä, joten heillä on erilaisia tarpeita asumiseen. Opiskelija-asuntojen tarjonnan on vastattava eri toiveisiin, tarpeisiin ja tilanteisiin. Opiskelija-asuntoja tulee rakentaa riittävästi ja niiden tulee olla esteettömiä sekä hyvien joukkoliikenneyhteyksien varrella. Opiskelija-asumisen tulee olla kohtuuhintaista, ekologista ja laadukasta.

Kaupunkisuunnittelussa tulee ottaa huomioon luontoarvojen säilyttäminen ja segregaaation vähentäminen. Luonnon monimuotoisuutta ei tule heikentää uudisrakentamisen kustannuksella. Alueiden segregaaation vähentämistä pitää pyrkiä edistämään esimerkiksi kaavoituksen ja rakentamisen keinoin.

- Kansainvälisten opiskelijoiden määrä huomioidaan asuntotarjonnassa. Kalustettuja asuntoja on saatavilla riittävä määrä sekä vaihto-opiskelijoille että kesäksi paikkakunnalle saapuville.
- Uusissa kohteissa suositaan korkeaa rakentamista, mikä on ekologista.
- Opiskelija-asuntoja sijoitetaan tasaisesti eri kaupunginosiin, jottei tueta segregaatiokehitystä.

3. Yhdenvertaisuus ja hyvinvointi

Kuntien ja hyvinvointialueiden on sitouduttava edistämään kaikkien asukkaidensa yhdenvertaisuutta ja hyvinvointia. Kuntien ja hyvinvointialueiden on ehkäistävä moniperustaista syrjintää kaikessa toiminnassaan esimerkiksi ottamalla käyttöön julkisiin tiloihin turvallisemman tilan periaatteet. Julkisissa tiloissa tulee huomioida saavutettavuus ja esteettömyys.

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen myötä kansainvälisten opiskelijoiden terveydenhuolto on siirtynyt kunnilta hyvinvointialueiden hoidettavaksi. Kansainvälisten opiskelijoiden terveydenhuollon tulee olla laadukasta. Hyvinvointialueiden terveydenhuoltopalveluiden on oltava saatavilla tarpeen mukaan myös muilla kuin kotimaisilla kielillä.

Seksuaaliterveyteen ja -palveluihin tulee panostaa ja niistä tulee tiedottaa asukkaita.

- Kansainvälisten vaihto-opiskelijoiden on saatava laadukasta englanninkielistä palvelua terveydenhuollossa.
- Kuntien ja hyvinvointialueiden työpaikoilla, palveluissa ja tiloissa on otettava käyttöön turvallisemman tilan periaatteet.
- Kunnat ja hyvinvointialueet ottavat käyttöön anonyymin rekrytoinnin ja sukupuolineutraalit työnimikkeet.
- Hyvinvointialueille otetaan käyttöön maksuton ehkäisy alle 25-vuotiaille.

4. Liikenne

Kuntien on liikennesuunnittelussa otettava huomioon ekologisuus, esteettömyys ja turvallisuus. Liikenteen suunnittelussa on panostettava erityisesti joukkoliikenteeseen sekä pyörä- ja jalankulkijaliikenteeseen huomioiden rakennetun ympäristön esteettömyys. Kunnat pyrkivät vähentämään yksityisautoilua mahdollisuuksien mukaan esimerkiksi ottamalla käyttöön yhteiskäyttöautoja ja kaupunkipyöriä.

Julkisessa liikenteessä on oltava oma alennusryhmä opiskelijoille. Julkisen liikenteen linjojen on kuljettava korkeakoulukampuksien lähetyviltä, jotta kampuksille matkustaminen on mahdollisimman vaivatonta. Kysynnän ja mahdollisuuksien mukaan julkisen liikenteen tulisi palvella asiakkaita myös yöaikaan, iltaisin ja viikonloppuisin.

- Opiskelijoille on oma alennusryhmä kaikessa julkisessa liikenteessä.
- Kunnat investoivat ympäristöystävällisempiin kulkuneuvoihin, esimerkiksi sähköbussseihin, vähentääkseen liikenteen päästöjä.
- Kunnat hankkivat asukkaiden käyttöön yhteiskäyttöautoja ja kaupunkipyöriä.

5. Palvelut

Kuntien tulee pyrkiä tarjoamaan mahdollisimman laadukkaita ja toimivia palveluita asukkailleen. Kunnallisten kirjastopalveluiden palvelutarjontaa tulee aktiivisesti kehittää. Julkisten kulttuuri- ja liikuntapalveluiden tulee olla opiskelijoille kohtuuhintaisia. Kuntien tulee pyrkiä tarjoamaan myös kaikille kuntalaisille maksuttomia liikuntapaikkoja.

Julkisten varhaiskasvatuspalveluiden on oltava tarpeeksi joustavia perheellisten opiskelijoiden tarpeisiin. Varhaiskasvatuksen hintojen tulee pysyä kohtuullisena. Kuntien tulee järjestää mahdollisuuksien mukaan lapsille kohtuuhintaisia harrastusmahdollisuuksia.

Kuntien ja hyvinvointialueiden palveluiden tulee olla mahdollisimman saavutettavia ja esteettömiä. Palveluita tulee pyrkiä tarjoamaan kysynnän mukaan muillakin kielillä kuin suomeksi.

- Julkisissa kulttuuri- ja liikuntapalveluissa tulee olla oma alennusryhmä opiskelijoille.
- Kunnat ja hyvinvointialueet kehittävät kysynnän mukaan ei-suomenkielisiä palveluitaan.
- Julkisista palveluista levitetään aktiivisesti ja saavutettavasti tietoa opiskelijoille.

6. Osallisuus ja kestävä kehitys

Opiskelijat muodostavat tärkeän osan kuntien ja hyvinvointialueiden asukkaista. Kuitenkin varsinkin nuorten osallisuus paikallisdemokratiaan jää usein alhaiseksi. Siksi kuntien ja hyvinvointialueiden on pyrittävä lisäämään nuorten ja opiskelijoiden osallistamista paikalliseen päätöksentekoon. Kuntien ja hyvinvointialueiden on aktiivisesti tavoiteltava nuorten ja opiskelijoiden äänestysprosentin nostamista vaaleissa. Nuoria ja opiskelijoita on kuunneltava heitä

koskevassa päätöksenteossa ja heille on tiedotettava heidän vaikuttamismahdollisuuksistaan. Kunnissa ja hyvinvointialueilla otetaan käyttöön nuorisovaikutusten arviointi.

Ilmastonmuutos ja luontokato ovat ihmiskunnan suurimpia ratkottavia ongelmia, joiden ratkaisemiseen voidaan kuitenkin vaikuttaa myös paikallisella tasolla. Kunnat ja hyvinvointialueet sitoutuvat kaikessa toiminnassaan kestävän kehityksen edistämiseen. Kestävässä kehityksessä huomioidaan sen erilaiset alalajit: ekologinen kestävyys, sosiaalinen kestävyys ja taloudellinen kestävyys. Kuntien ja hyvinvointialueiden on tavoiteltava aktiivisesti hiilineutraaliutta.

- Kaikilla korkeakoulukampuksilla tai niiden lähetyvillä on oltava äänestyspaikat.
- Opiskelijoita osallistetaan sekä kuntien että hyvinvointialueiden päätöksentekoon esimerkiksi kuulemalla heitä päätöksenteossa ja tiedottamalla erilaisista vaikuttamismahdollisuuksista.
- Kuntien ja hyvinvointialueiden ruokapalveluissa lisätään kasvisruuan määrää sekä pyritään aktiivisesti vähentämään hävikkiruuan syntymistä.